

Schoolmaatschappelijk werker

Carla Franssen

‘In ongeveer 30% van mijn contacten heb ik te maken met kindermishandeling of met situaties waarin kindermishandeling heeft plaatsgevonden’

Carla Franssen (55) werkt sinds 2001 als schoolmaatschappelijk werker voor kinderen met een beperking in het (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

‘Kindermishandeling in de breedste zin van het woord, komt naar mijn mening veel voor. In ongeveer 30% van mijn contacten heb ik te maken met kindermishandeling of situaties waarin kindermishandeling heeft plaatsgevonden. Bijvoorbeeld als kinderen getuige zijn geweest van geweld, of bij moeilijke scheidingen met veel ruzie of pedagogische onmacht.’

‘Kinderen zijn vaak getuige van dingen waar ze geen getuige van zouden moeten zijn: ouders die ruzie maken of elkaar slaan. Dat er veel getuigen zijn van huiselijk geweld bewijzen de dossiers die ik dagelijks te lezen krijg: ‘Mijn kind heeft veel meegemaakt’, of ‘Mijn kind heeft veel gezien’, is iets wat ik hier vaak in terugzie. Dat kom ik ook zeker veel in het speciaal basisonderwijs (SBO) tegen.’

Scheidingsproblematiek

‘In het SBO zit meer problematiek want het kind wil of kan niet mee in de gewone stroom en heeft doorgaans geen gewone schoolloopbaan. Dit geeft veel spanning en ouders raken regelmatig gefrustreerd. Een kind met gedragsproblemen brengt veel onrust in het gezin.’

Uit onderzoek blijkt dat er meer scheidingen voorkomen bij ouders met een kind met een beperking. Ik maak me ernstige zorgen over de gevolgen voor het kind omdat scheiden steeds ingewikkelder wordt; co-ouderschap, omgangsregelingen. Het is soms niet meer te volgen hoe het allemaal in elkaar zit.’

Waar zijn de rechten van het kind?

‘De rechten van ouders zijn steviger verankerd maar dit is niet altijd in het voordeel van het kind. Het duurt tegenwoordig vrij lang voordat het kind de zorg krijgt waar het recht op heeft. Je moest eens weten hoe lang we soms bezig zijn om handtekeningen te verzamelen voor een SBO-aanvraag.’

‘Bijvoorbeeld omdat we de vader niet te pakken kunnen krijgen omdat zijn verblijfplaats onbekend is. Of hij wil niet meewerken omdat hij zijn ex een hak wil zetten. De wetgeving is geschreven voor de belangen van ouders. Helaas wordt er niet genoeg nagedacht over hoe het voor het kind is. De rechten van het kind zijn wat dat betreft echt nog in het geding vind ik.’

Melding AMK

‘Dat de meldcode per 1 juli ingaat, vind ik prettig. Het is goed dat er een protocol is zodat we weten hoe we moeten handelen. Vroeger was er een boel tamtam rondom dit onderwerp. Dan hoorde je: “Heb je dat kind gezien?” Maar het kwam niet verder dan gefluister in de wandelgangen. Of het sloeg door en werd er juist veel te snel gereageerd. Daarom vind ik het goed dat het nu gestroomlijnd wordt. Dat elk signaal serieus genomen wordt in het belang van het kind.’

‘Wel merk ik dat er nog veel onduidelijkheid is over of je nu wel of beter niet een melding bij het AMK kan doen. Dit kan op zich anoniem, maar als school kan dat eigenlijk niet. Het AMK wil graag weten wie er belt. Bij een anonieme melding krijgen de ouders een brief dat er een melding bij het AMK is gedaan, maar dat ze niet mogen zeggen wie het is.’

Niemand meer vertrouwen

‘Dat zorgt voor veel onzekerheid bij de ouders want dat kan dus iedereen zijn en zodoende kunnen ze niemand in hun omgeving meer vertrouwen. Daarom maakt het melden voor een school bij het AMK lastig. Er zijn ouders die hun kind gewoon van school halen.’

‘Bij crisisachtige situaties kan je niet om een AMK-melding heen. Ik maak wel eens mee dat een kind bont en blauw op school komt en niet terug naar huis wil. Dan bel je het AMK en wordt zo’n kind nog dezelfde week uit huis geplaatst. Dat is de snelheid van het AMK.’

Consultatie bij AMK

‘Ikzelf doe niet zoveel meldingen bij het AMK, maar ik consulteer ze wel regelmatig. Een vertrouwensarts van het AMK kan een intern begeleider ondersteunen bij het bieden van hulp of hoe zij een gesprek kan aangaan met de ouders. Het AMK is vooral heel fijn om mee te overleggen: “Wat moet ik nou doen?” “Is het ernstig genoeg?” “Is het een melding waard?” Dat soort vragen.’

‘Bij ouders merken we dat schoolmaatschappelijk werk nog vrij laagdrempelig is. En dat we daardoor hun vertrouwen kunnen winnen. Wij zijn immers nog niet van jeugdzorg of van een andere “bedreigende” instantie. We bemiddelen regelmatig rondom het geven van medicatie aan kinderen met bijvoorbeeld ad(h)d of niet. Wij zien vaak positieve resultaten bij kinderen.’

Medicatie

‘Leerlingen die eigenlijk naar het speciaal onderwijs zouden moeten, hanteerbaarder worden en zodoende in de reguliere basisschool kunnen blijven. Ouders hebben vaak geen zin in een stempel en weigeren daarom vaak nader onderzoek. Ze zijn bang voor dossiervorming. Dat het dossier hun kind blijft achtervolgen waardoor het minder kansen krijgt. Dit gebeurt natuurlijk niet. Juist om het probleem te ontkennen doe je het kind tekort.’

Het is onze taak om ouders rijp te maken voor hulpverlening. Dat lukt doorgaans gelukkig vrij goed. Het komt niet vaak voor dat ouders alle hulp weigeren. Hulp in een gezin is echter geen garantie dat kindermishandeling (niet meer) voorkomt. Maar niets doen is natuurlijk veel erger.’

Inez van Goor